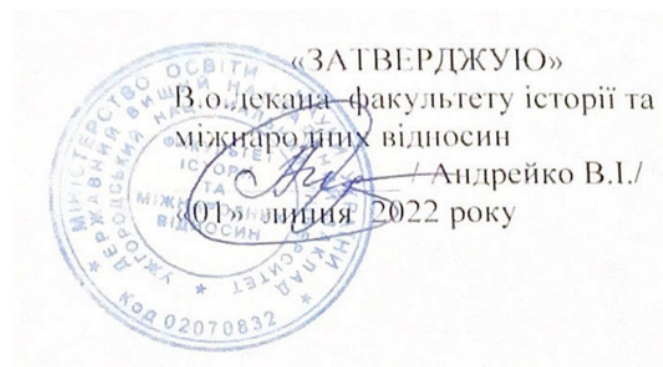

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансовий менеджмент та кредитна політика»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Фінансовий менеджмент та кредитна політика**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **073 Менеджмент** освітньої програми **Менеджмент**.

Розробник: Сойма Світлана Юріївна, - к.е.н., доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту*

протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 9 від «1» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Мишко С.А.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин –120	2-ий	4-й
Кількість модулів – 1 Кількість змістових модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:4 аудиторних денної форми навчання – 60 годин; заочної форми навчання – годин самостійної роботи студента денної форми навчання –60 годин; заочної форми навчання – годин	3-ий	8-й
	Лекції:	
	32	10
	Практичні (семінарські):	
	28	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю:усне та письмове опитування	Самостійна робота:	
	60	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Фінансовий менеджмент та кредитна політика» як наука вивчає методологію і техніку управління фінансами підприємств. Фінансовий менеджмент або управління фінансовими ресурсами охоплює систему принципів, методів, форм і прийомів регулювання ринкового механізму у сфері фінансів з метою підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Основна мета курсу дати студентам базові знання з теорії та практики управління фінансами підприємств і взаємовідносинами з партнерами, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання, а також сформувати належні практичні навички.

Мета вивчення дисципліни – оволодіння сучасними методами та прийомами управління фінансами підприємства.

Завдання дисципліни – вивчення сукупності та методичних засад фінансового менеджменту; формування навичок управління грошовими потоками, формування і використання прибутку, інвестиціями, активами; опанування методикою визначення ціни капіталу та з'ясування способів оптимізації його структури; засвоєння методів визначення фінансового стану підприємства, його потребу у фінансових коштах; а також методів внутрішньо фірмового фінансового прогнозування і планування; застосування фінансових інструментів антикризового управління підприємствами

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

загальних:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (34)
- Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. (310)
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. (311)
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність). (312)

фахових:

- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. (C2)
- Здатність визначати перспективи розвитку організації. (C3)
- Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту (C5)
- Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. (C8)
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. (C12)
-

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент та кредитна політика» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОКЗ 1.8 Економіко-математичні методи та моделі

ОКЗ 1.17 Основи менеджменту

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Менеджмент**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	ПР3
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	ПР4
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	ПР6
Виявляти навички організаційного проектування.	ПР7
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	ПР8
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	ПР12
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	ПР13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Фінансовий менеджмент та кредитна політика**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	ПР3
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	ПР4
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	ПР6
Виявляти навички організаційного проектування.	ПР7
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	ПР8
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	ПР12
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	ПР13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне оцінювання;
- поточне тестування;
- складання модульного контролю;
- підготовка рефератів та індивідуальних завдань, доповідей по відповідних питаннях;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- розв'язування практичних ситуаційних завдань;
- складання іспиту.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Поточний контроль – це контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру. При контролі систематичності та активності роботи студента оцінки підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Методи оцінювання:

- експрес опитування;
- поточне тестування;
- розв'язування ситуаційних задач;
- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;
- конспект на тему;
- анотація додатково вивченої літератури;
- підсумкове контрольне опитування.

Оцінювання індивідуальної та самостійної роботи за результатами контролю систематичності та активності роботи студента протягом семестру здійснюється два рази протягом семестру. Максимальна кількість балів при цьому складає 50.

Форма модульного контрольного оцінювання

Модульний контроль – це визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. Модульний контроль з дисципліни «**Фінансовий менеджмент та кредитна політика**» проводиться у письмовій формі. Кількість модульних контрольних робіт на дисципліну – 1, який складається з двох змістовних модулів. Форма модульного контролю: питання, тести і завдання.

Протягом семестру студенти виконують дві модульні письмові контрольні роботи, які оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів кожна. До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти.

Виконання контрольного завдання здійснюється студентом індивідуально.

При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю під час семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Модульний контроль оцінюється максимально в 100 балів: 50 балів за поточну успішність, 50 балів за результат виконання модульної контрольної роботи. На виконання письмового компонента модульного контролю відводяться дві академічні години.

Студент, який за результатами модульного контролю отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен перескласти цей модуль до проведення підсумкового (семестрового) контролю, згідно із затвердженим деканатом графіком або під час чергування викладачів на кафедрі.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середня арифметична сума балів, отриманих у результаті модульних контролів, відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи)

Таблиця 5.1

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
ЗМ №2	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
<i>Екзамен (2 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2</i>				<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100 бальною системою за кожний модуль**. З цих 100 балів 50%, тобто **50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово-усній формі викладачем в аудиторії**. Решта **50 балів** також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в **40 балів**, а практична – **10**.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «C») – за розширеною національною шкалою – «добре»), **або підсумкового контролю** (екзамен).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше **60 балів і отриманий бал його влаштовує**, має право не складати залік із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5.2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
5	5	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	50	100
5	5	10	10	10	5	5		

T1, T2 ... – теми

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (**40 балів**);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (**10 балів**);
- контроль за виконанням модульного завдання (**50 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється **поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі**, який оцінюється у межах від **1 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність студента під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує **50-бальну** систему оцінювання – 10 (практична компонента) і 40 балів (теоретична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «**Фінансовий менеджмент та кредитна політика**» проводиться у формі екзамену. До нього допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану. Форма підсумкового семестрового контролю: письмово-усні завдання згідно розроблених екзаменаційних білетів.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.3:

Таблиця 5.3

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту рефератів та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць.

Оцінка за будь-який вид самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконаний згідно наданих вище вимог – така робота заслуговує на **10 балів**.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі. Для оцінки представляються такі види робіт, які оцінюються в 10 балів: або підготовка рефератів, доповідей тощо, або поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, або виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **40 балів** у кожному змістовному модулі:

- **31-40 балів** – відвідано не менше 90% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **21-30 балів** – відвідано не менше 75% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **11-20 балів** – відвідано не менше 60% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно»;

- **1-10 балів** – відвідано не менше 50% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре».

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульний контроль та екзамен приймаються у письмо-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та екзаменаційні білети.

Таблиця 5.4

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4×10 балів	40	4×10 балів	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація, есе, індивідуальне завдання	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль	Змістовий модуль	Номер теми та її назва
Модуль	№1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту. Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. Тема 5. Управління прибутком. Тема 6. Управління оборотними активами.
	№2	Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства. Тема 9. Управління фінансовими ризиками Тема 10. Аналіз фінансових звітів Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України. Тема 12. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування.

**6.2 Структура навчальної дисципліни
навчальної дисципліни спеціальність 073 «Менеджмент»
(денна форма навчання))**

Тема		Лекції	Практичні	Самост. робота
Змістовний модуль 1				
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві		2	2	5
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках		2	2	5
Тема 5. Управління прибутком		4	2	5
Тема 6. Управління оборотними активами		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
Змістовний модуль 2				
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу		2	2	5
Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства		2	2	5
Тема 9. Управління фінансовими ризиками		2	2	5
Тема 10. Аналіз фінансових звітів		2	2	5
Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України		4	2	5
Тема 12. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
Загалом: 120 год.		32	28	60

**спеціальність 073 «Менеджмент»
(заочна форма навчання)**

Тема		Лекції	Практичні	Самост. робота
Змістовний модуль 1				
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту		2	2	5

Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві		2	2	5
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках		2	2	5
Тема 5. Управління прибутком		4	2	5
Тема 6. Управління оборотними активами		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
Змістовний модуль 2				
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу		2	2	5
Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства		2	2	5
Тема 9. Управління фінансовими ризиками		2	2	5
Тема 10. Аналіз фінансових звітів		2	2	5
Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України		4	2	5
Тема 12. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
Загалом:120 год.		32	28	60

Зміст лекційних тем курсу

Номер лекції	Назва теми та її зміст	Кількість годин	Використана література
Змістовий модуль 1			
Лекція 1	Тема1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту 1. Сутність та принципи фінансового менеджменту. 2. Мета, завдання і функції фінансового менеджменту. 3. Фінансова політика. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.	2	1, 10, 12,24
Лекція 2	Тема2. Система забезпечення фінансового менеджменту. 1. Організаційне забезпечення системи управління	2	1,2,10,12,13,24,27

	фінансами підприємства. 2. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. 3. Фінансова звітність підприємства, її роль в системі забезпечення фінансового менеджменту.		
Лекція 3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві 1. Сутність грошових потоків підприємства. Вхідні та вихідні грошові потоки. 2. Управління грошовими потоками. 3. Аналіз та оптимізація грошових потоків.	2	10,17,16,24
Лекція 4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. 1. Вартість грошей у часі: фактори впливу. 2. Майбутня вартість грошей та її розрахунок. 3. Теперішня вартість грошей та її розрахунок. 4. Рентні платежі (ануїтети).	2	10,17,16,24
Лекція 5,6	Тема 5. Управління прибутком 1 Зміст і задачі управління прибутком. 2 Політика максимізації прибутку. 3 Операційний важіль (леверідж). 1.	4	10,17,16,26,27

Лекція 7,8	Тема 6. Управління оборотними активами 1. Зміст і завдання управління оборотним капіталом. 2. Управління розміщенням оборотних активів. 3. Управління фінансуванням оборотних активів.	4	10,17,16,24,26,27
Змістовий модуль 2			
Лекція 9	Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. 1. Капітал, його структура та фактори, які її визначають. 2. Вартість капіталу. 3. Взаємозв'язок структури і вартості капіталу.	2	10,11,16,26,28
Лекція 10	Тема 8: Управління інвестиційною діяльністю підприємства. 1. Суть інвестицій та інвестиційна політика підприємства. 2. Управління реальними інвестиціями. Методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів. 3. Управління фінансовими інвестиціями.	2	10,11,16,26,28
Лекція 11	Тема 9. Управління фінансовими ризиками 1. Економічний зміст та поняття фінансового ризику 2. Класифікація ризиків 3. Управління фінансовими ризиками	2	1,2,4,8,10,12,13,16, 26,25,28
Лекція 12	Тема 10. Аналіз фінансових звітів 1. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів	4	1,2,4,8,10,12,13,16, 26,25,28

	2.Методи аналізу фінансових звітів 3.Аналіз динаміки і структури активів і пасивів балансу		
Лекція 13,14,	Тема 11.Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України. 1. Сутність банкрутства та принципи антикризового фінансового управління. 2. Політика управління підприємством при загрозі банкрутства. 3. Сутність і задачі управління фінансовою санацією підприємства.	4	4,8,10,12,13,16, 26,25,28
Лекція 15,16	Тема 12: Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування і планування. 1. Зміст і завдання фінансового прогнозування та планування. 2. Довгострокове (стратегічне) короткострокове (поточне) планування фінансів підприємства. 3. Основні етапи, принципи фінансового планування.	4	4,8,10,12,13,16, 26,25,28
Всього занять за модуль: 32			

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2	-
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	2	-

3	Управління грошовими потоками на підприємстві	2	-
4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	2	-
5	Управління прибутком	2	-
6	Управління оборотними активами	4	-
7	Вартість та оптимізація структури капіталу	2	-
8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	2	-
9	Управління фінансовими ризиками	2	-
10	Аналіз фінансових звітів	2	-
11	Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України	2	
12	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування	4	
Разом		28	

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Номер заняття	Назва теми та зміст заняття	Кількість годин	Використана література
Заняття 1	Тема1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту 1. Сутність та принципи фінансового менеджменту. 2. Мета, завдання і функції фінансового менеджменту. 3. Фінансова політика. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.	2	1, 10, 12,24
Заняття 2	Тема2. Система забезпечення фінансового менеджменту. 1. Організаційне забезпечення системи управління фінансами підприємства. 2. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. 3. Фінансова звітність підприємства, її роль в системі забезпечення	2	10,24,27

	фінансового менеджменту.		
Заняття 3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві 1. Сутність грошових потоків підприємства. Вхідні та вихідні грошові потоки. 2. Управління грошовими потоками. 3. Аналіз та оптимізація грошових потоків.	2	10,17,16,24
Заняття 4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. 1. Вартість грошей у часі: фактори впливу. 2. Майбутня вартість грошей та її розрахунок. 3. Теперішня вартість грошей та її розрахунок.	2	10,17,16,26,27
Заняття 5	Тема 5. Управління прибутком 1. Зміст і задачі управління прибутком. 2. Політика максимізації прибутку. 3. Операційний важіль (леверідж). 1.	2	17,16,26,27
Заняття 6,7	Тема 6. Управління оборотними активами 1. Зміст і завдання управління оборотним капіталом. 2. Управління розміщенням оборотних активів. Управління фінансуванням оборотних активів. 1.	4	17,16,26,27
Заняття 8	Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. 1. Капітал, його структура та фактори, які її визначають. 2. Вартість капіталу.	2	

	3. Взаємозв'язок структури і вартості капіталу..		
Заняття 9	Тема 8: Управління інвестиційною діяльністю підприємства. 2. Суть інвестицій та інвестиційна політика підприємства. 3. Управління реальними інвестиціями. Методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів. 4. Управління фінансовими інвестиціями.	2	
Заняття 10	Тема 9. Управління фінансовими ризиками 1. Економічний зміст та поняття фінансового ризику 2. Класифікація ризиків 3. Управління фінансовими ризиками		
Заняття 11	Тема 10. Аналіз фінансових звітів 1. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів 2. Методи аналізу фінансових звітів 3. Аналіз динаміки і структури активів і пасивів балансу		
Заняття 12	Тема 11.Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України. 1. Сутність банкрутства та принципи антикризового фінансового управління. 2. Політика управління підприємством при загрозі банкрутства. 3. Сутність і задачі управління фінансовою санацією підприємства.		

Заняття 13,14	Тема 12: Внутрішньо фірмове фінансове прогнозування і планування. 1. Зміст і завдання фінансового прогнозування та планування. 2. Довгострокове (стратегічне) короткострокове (поточне) планування фінансів підприємства. 3. Основні етапи, принципи фінансового планування.		
Всього годин за модуль: 28			

6.4. Самостійна робота

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, придбання необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових занять. Під час такої роботи використовується навчальна спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою навчальної самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів.

Згідно з навчальним планом з курсу «**Фінансовий менеджмент та кредитна політика**» передбачена самостійна робота, на яку припадає 60 годин.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Робота з науковими та літературними джерелами.
2. Вивчення додаткової літератури
3. Вирішення і письмове оформлення самостійних завдань
4. Підготовка до практичних занять
5. Підготовка доповідей за темами, запропонованими для самодіагностики.
6. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю

Розподіл часу самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	5	-
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	5	-
3	Управління грошовими потоками на підприємстві	5	-
4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	5	-
5	Управління прибутком	5	-
6	Управління оборотними активами	5	-
7	Вартість та оптимізація структури капіталу	5	-
8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	5	-
9	Управління фінансовими ризиками	5	-
10	Аналіз фінансових звітів	5	-

11	Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України	5	
12	Внутрішньфірмове фінансове прогнозування і планування	5	
Разом		60	

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальноновживаних програм та операційних систем, таких як програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress.

Методичне забезпечення:

- Електронний конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент та кредитна політика»;
- Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант);

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Alan C. Shapiro, Paul Hanouna (2019). Multinational Financial Management, 11-th Edition. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Multinational+Financial+Management%2C+11th+Edition-p-9781119559849>.

2. Don M. Chance (2019). Financial risk management: an end user perspective. World Scientific Books, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd. URL: <https://www.amazon.com/Financial-Risk-Management-End-Users/dp/9811202672>.

3. Erasmo Giambona, John R. Graham, Campbell R. Harvey, Gordon M. Bodnar (2018). The Theory and Practice of Corporate Risk Management: Evidence from the Field. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/fima.12232>.

4. John Bratton, Jeffrey Gold (2017). Human Resource Management. Theory and practice, 6th edition. London: Palgrave Macmillan. 688 p.

5. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.

6. Бердинець І. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. Київ: Центр уч. л-ри, 2016. 352 с.

7. Бігдан І. А., Лачкова Л. І., Лачкова В. М., Жилякова О. В. Фінансовий менеджмент: електрон. навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 197 с.

8. Бігдан І. А., Лачкова Л. І., Лачкова В. М., Жилякова О. В. Фінансовий менеджмент: електрон. навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 197 с.

9. Великий Ю. М. Особливості дивідендної політики українських корпорацій. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 17. С. 219–223.

10. Гайбура Ю. А., Загнітко Л. А. Фінансове прогнозування як елемент управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 968–974.

11. Гайдаржийська О. М., Рибак О. М., Чайковська А. О. Дослідження структури власного капіталу підприємства та особливостей його формування. *Інфраструктура ринку*. 2017. Вип. 6. С. 94–96.

12. Громова А. Є., Яковенко К. А. Особливості страхування фінансових ризиків в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (57). С. 285–288.

13. Давиденко Н. М. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту на підприємстві. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2017. Т. 1, № 1 (49). С. 248–252.

14. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
15. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю. Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 482 с.
16. Корнева Н. О., Барабан Т. В. Системний підхід до управління грошовими потоками підприємств. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (57). С. 298–302.
17. Кошельок Г. Грошові потоки в системі управління діяльністю підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 5 (16). С. 50–57.
18. Максимова М. В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064>.
19. Мамедов А. О. Международный финансовый менеджмент в условиях глобального финансового рынка. М.: Магистр, 2019. 288 с.
20. Нестерова С. Фінансовий менеджмент: практикум. К.: Кондор, 2019. 280 с.
21. Олійник О. О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 32–37.
22. Поддєрьогін А. М., Баб'як Н. Д., Білик М. Д. та ін Фінансовий менеджмент: підручник. К.: КНЕУ. 2017. 534 с.
23. Решетник Н. І., Насікан Н. І., Клименко О. М., Світлична К. С., Суслова Т. О. Стратегічний фінансовий менеджмент у діяльності корпорацій. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. № 2(37). С. 134–141.
24. Сергєєва О. Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12, ч. 2. С. 107–110.
25. Сердюков К. Г., Великий Ю. М., Лєснікова К. С. Роль фінансового планування та прогнозування у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 277–282.
26. Сердюков К., Тимчук Х. Управління грошовими потоками підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 4 (21). С. 522–527.
27. Филатова Т. В. Финансовый менеджмент: учебное пособие. М.: Инфра- М, 2018. 184 с.
28. Чараева М. В. Финансовый менеджмент: учебное пособие. М.: Инфра-М, 2018. 384 с.
29. Щербань О., Невдачина О. Теоретичні аспекти визначення сутності та структури капіталу підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 3 (14). С. 284–289.
30. Этрилл П. Финансовый менеджмент и управленческий учет для руководителей и бизнесменов. М.: АльпинаПаблицер, 2018. 648 с.
31. Ясинська Д. В., Добровольська О. В. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в період кризи. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 81-84.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин –120	2-ий	-
Кількість модулів – 1 Кількість змістових модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:4 аудиторних денної форми навчання – 60 годин; заочної форми навчання – годин самостійної роботи студента денної форми навчання –60 годин; заочної форми навчання – годин	3-ий	-
	Лекції:	
	32	-
	Практичні (семінарські):	
	28	-
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю:усне та письмове опитування	Самостійна робота:	
	60	-

6.2 Структура навчальної дисципліни
навчальної дисципліни спеціальність 073 «Менеджмент»
(денна форма навчання))

Тема		Лекції	Практичні	Самост. робота
	Змістовний модуль 1			
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві		2	2	5

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках		2	2	5
Тема5. Управління прибутком		4	2	5
Тема 6. Управління оборотними активами		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
	Змістовний модуль 2			
Тема7. Вартість та оптимізація структури капіталу		2	2	5
Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства		2	2	5
Тема 9. Управління фінансовими ризиками		2	2	5
Тема 10. Аналіз фінансових звітів		2	2	5
Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України		4	2	5
Тема 12. Внутрішньфірмове фінансове прогнозування і планування		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
Загалом:120 год.		32	28	60

**спеціальність 073 «Менеджмент»
(заочна форма навчання)**

Тема		Лекції	Практичні	Самост. робота
	Змістовний модуль 1			
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту		2	2	5
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві		2	2	5
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках		2	2	5
Тема5. Управління прибутком		4	2	5
Тема 6. Управління оборотними активами		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
	Змістовний модуль 2			
Тема7. Вартість та оптимізація структури капіталу		2	2	5
Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства		2	2	5

Тема 9. Управління фінансовими ризиками		2	2	5
Тема 10. Аналіз фінансових звітів		2	2	5
Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України		4	2	5
Тема 12. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування		4	4	5
Разом за змістовим модулем		16	14	30
Загалом:120 год.		32	28	60

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2	-
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	2	-
3	Управління грошовими потоками на підприємстві	2	-
4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	2	-
5	Управління прибутком	2	-
6	Управління оборотними активами	4	-
7	Вартість та оптимізація структури капіталу	2	-
8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	2	-
9	Управління фінансовими ризиками	2	-
10	Аналіз фінансових звітів	2	-
11	Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України	2	
12	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування	4	
Разом		28	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	5	-
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	5	-

3	Управління грошовими потоками на підприємстві	5	-
4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	5	-
5	Управління прибутком	5	-
6	Управління оборотними активами	5	-
7	Вартість та оптимізація структури капіталу	5	-
8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	5	-
9	Управління фінансовими ризиками	5	-
10	Аналіз фінансових звітів	5	-
11	Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах воєнного стану України	5	
12	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування і планування	5	
Разом		60	

Затверджено на засіданні кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту протокол № 12 від «30 » червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Дюгованець О.М.